

REFERAT

Møde d. 12. marts 2019 - Budgetsamrådet

Mødetid:	12-03-2019 kl. 11:00
Deltagere:	Jonas Lundsgaard Palmstrøm, Klaus Kernn-Jespersen, Christian Dons Christensen
Afbud:	

Deltagere:

Tine Lindhardt, formand, Biskop Fyens stift
Søren Abildgaard, formand for Landsforeningen af Menighedsråd
Peter Birch, formand for Danmarks Provsteforening
Klaus Kernn-Jespersen, kontorchef Kirkeministeriet
Christian Dons Christensen, departementschef Kirkeministeriet
Jens Andersen, Stiftsrepræsentant Københavns Stift
Hans-Henrik Nielsen, Stiftsrepræsentant Helsingør Stift
Poul Otto Nielsen, Stiftsrepræsentant Roskilde Stift
Knud-Erik Rasmussen, Stiftsrepræsentant Lolland-Falsters Stift
Ester Larsen, Stiftsrepræsentant Fyens Stift
Ove Holler, Stiftsrepræsentant Aalborg Stift
Karl Georg Pedersen, Stiftsrepræsentant Viborg Stift
Tom Ebbe Jakobsen, Stiftsrepræsentant Aarhus Stift
Hans Christian Dalgaard Hansen, Stiftsrepræsentant Ribe Stift
Søren Kallestrup, Stiftsrepræsentant Haderslev Stift
Karin Schmidt Andersen, Kirkefunktionærorganisationerne
Christen Staghøj Sinding, Præsteforeningen
Niels Bækgård, fuldmægtig, Kirkeministeriet
Jonas Lundsgaard Palmstrøm, fuldmægtig, Kirkeministeriet (referent)

Afbud:

Elisabeth Aggerbeck, Stiftskontorchef i Ribe Stift

1 - Velkomst ved formand for budgetfølgegruppen, Tine Lindhardt

Referat:

Formanden for budgetsamrådet bød velkommen.

2 - Godkendelse af dagsorden og opfølgning på referat

Referat fra mødet i budgetsamrådet 13. september 2018 kan ses her:

http://www.km.dk/fileadmin/share/dokumenter/Moede_den_13._september_2018_-_Budgetsamraad_-_referat.pdf

Referat:

Dagsordenen blev godkendt.

Formanden meddelte, at hun er blevet gjort opmærksom på, at mindst ét medlem af budgetsamrådet ikke modtog udkastet til referat fra mødet i budgetsamrådet 13. september 2018, da det blev sendt i høring. Andre medlemmer modtog udkastet og meldte tilbage, at man ikke havde bemærkninger.

Et medlem af budgetsamrådet, som ikke havde modtaget høringsudkastet, ønskede ført til referat, at vedkommende ikke fandt, at det endelige referatet fra mødet 13. september vedr. Folkekirkens It's omprioriteringsansøgning var dækkende, og at der burde have været en tilføjelse om, at der ikke var tilslutning til et rammeløft i den ansøgte størrelsesorden.

Formanden foreslog, at budgetsamrådets medlemmer i fremtiden svarer aktivt tilbage på at have modtaget referater til høring, uanset om man har bemærkninger eller ej, så lignende situationer undgås.

3 - Pensionsforpligtelsen for tjenestemandsansatte kirkefunktionærer

Kirkeministeriet har fået genberegnet fællesfondens pensionsforpligtelse for tjenestemandsansatte kirkefunktionærer. Under dette punkt skal budgetsamrådet høres vedr. valg af finansieringsmodel. Vedhæftet er:

- En sammenfatning af problemstillingen samt indstillinger til ministeren.
- Et baggrundsnotat med en uddybende beskrivelse af problemstillingen.
- Bilag 1 med beskrivelse af antagelser for aktuarberegningen
- Bilag 2 med beskrivelse af pensionsbidragets betydning
- Bilag 3 med beskrivelse af konsekvenser for de lokale kasser

Referat:

Kirkeministeriet gennemgik status for pensionsforpligtelsen for tjenestemandsansatte kirkefunktionærer. Ministeriet redegjorde for fællesfondens historiske forpligtelse, og for fire typer af hensættelsesprofiler, der kan finansiere den historiske og den fremtidige pensionsforpligtelse. Ministeriet præsenterede flere hensyn, der skal medtænkes i forbindelse med et valg af hensættelsesprofil. Hensynene var:

- *Generationsudfordringen*, som er et problem, hvis forpligtelsen udsættes i længere tid og fremtidige generationer kommer til at indbetale til forrige generationers pension.
- *Fastlåsning af stor likviditet ved hurtigt formueopbygning*, som er et problem, fordi fællesfonden ikke behøver en større pensionsformue end, hvad der kræves til udbetalinger, og fordi renten antages at forblive lav.
- *Mulighed for at rumme udgiften inden for den nuværende samlede kirkeskat*, som udgør et problem, desto hurtigere pensionshensættelserne ønskes overstået.
- *Robusthed* over for ændringer og eventuelle yderligere forpligtelser med henblik på at undgå hyppige ændringer i landskirkeskatten.

Budgetsamrådet anerkendte og var enige i disse fire hensyn.

Af de fremlagte hensættelsesprofiler, tog to bedst højde for ovenstående hensyn.

- En model, hvor fællesfonden øger den årlige hensættelse med 70,1 mio. til 175 mio. kr., som derefter løbende fremskrives med pris- og lønudviklingen.
- En anden model, hvor fællesfonden øger den årlige hensættelse med 95,1 mio. til 200 mio. kr., som derefter ikke fremskrives med pris- og lønudviklingen.

Der var enighed i budgetsamrådet om, at de to ovennævnte hensættelsesprofiler bedst opfyldte de fire ovenfor nævnte hensyn.

Et medlem af budgetsamrådet undrede sig over, at pensionsforpligtelsen er blevet en del større siden sidste beregning, hvortil ministeriet svarede at hele pensionsbranchen bruger samme beregningsgrundlag, og at dette er opdateret for nyligt. Det nye grundlag indeholder længere forventet levetid og lavere forventet rente, hvoraf begge er med til at øge den forventede størrelse på fremtidige udbetalinger.

Et medlem af budgetsamrådet spurgte ind til antallet af tjenestemænd. Ministeriet svarede, at der i beregningerne indgår lidt under 800 aktive tjenestemænd og ca. lige så mange pensionerede tjenestemænd.

Et medlem af budgetsamrådet opfordrede på den baggrund til at lægge udgiften ud til dem, der har tjenestemænd ansat, og at arbejdsgiverbidraget hæves til 100% for dem, der fremover ansætter tjenestemænd. Hertil svarede formanden, at det forgæves er forsøgt undersøgt, hvem der historisk har haft tjenestemænd ansatte. Derudover svarede formanden, at det vil være uhensigtsmæssigt at sætte arbejdsgiverbidraget op fremover, da nogle stillinger kræver tjenestemandansættelse jf. gældende overenskomster, og at det derfor vil skabe en meget stor skævvridning i de lokale kassers udgifter.

Ministeriet orienterede i den forbindelse om, at man er i tæt kontakt med Moderniseringsstyrelsen angående et fremtidigt stop for ansættelse af tjenestemænd. Der ansættes for nuværende ca. seks tjenestemænd i folkekirken om året. Moderniseringsstyrelsen har bedt Kirkeministeriet afvente de endnu ikke underskrevne og dermed endeligt afsluttede overenskomstforhandlinger i 2018.

Et medlem af budgetsamrådet spurgte, om der var taget højde for fremtidig inflation, hvortil ministeriet svarede, at alle hensættelsesberegninger er foretaget med løbende priser.

Et medlem af budgetsamrådet spurgte, om fællesfonden ville få et højere provenu, hvis modellen med 95,1-forøgelsen vælges. Ministeriet bekræftede, at det ville være tilfældet over tid, og at dette provenu udgjorde den fornødne robusthed, som efter konkret vurdering kunne anvendes til at styrke pensionsformuen yderligere eller til andre lovlige formål under fællesfonden. Modellen med 70,1-forøgelsen sikrede en tilsvarende robusthed, men gennem en øremærket pensionshensættelse som indebar en større fastlåsning af likviditet i pensionsformuen.

Et medlem af Budgetsamrådet gjorde opmærksom på, at denne ikke fandt det rigtigt, at midler fra et øget pensionsbidrag kunne bruges til andre formål.

Kirkeministeriet orienterede om de to modellens effekter på de lokale kasser, hvis hele beløbet som foreslået finansieres gennem en forøgelse af landskirkeskatten. Ved en forøgelse på 70,1 mio. kr. årligt vil der bliver et gennemsnitligt omprioriteringsbehov på 1,22 % i de lokale kasser, mens behovet vil blive 1,65% ved modellen med 95,1-forøgelsen.

Blandt medlemmer af budgetsamrådet, som udtalte sig eksplicit om de to realistiske hensættelsesprofiler, foretrak et flertal 70,1-modellen, mens en foretrak 95,1-modellen. Et stort flertal i budgetsamrådet opfordrede under alle omstændigheder til, at mulighederne for omprioriteringer inden for fællesfonden blev undersøgt nøje, således at den nødvendige forhøjelse af landskirkeskatten kunne begrænses mest muligt. Samtidig blev der udtrykt forståelse for, at der bør være en vis luft i fællesfondens budget.

Flere medlemmer af budgetsamrådet opfordrede desuden til at der findes en løsning, således at størrelsen på de årlige ekstra udgifter optrappes over en periode. For at muliggøre en gradvis stigning i de lokale kassers udgifter blev det foreslået at gøre brug af fællesfondens egenkapital, forsikringsreserven, omprioriteringspuljen, lån i stiftsmidlerne, de lokale kassers egenkapital samt solidarisk udligning i den lokale ligning i provstiet.

Enkelte medlemmer af budgetsamrådet overvejede om 2%-besparelserne på fællesfondens driftsudgifter i fremtiden kunne gå til pensionshensættelsen i stedet for omprioriteringspuljen.

Der var enighed i budgetsamrådet om, at der i fremtiden bør laves genberegninger af pensionsforpligtelsens størrelse, og at dette bør ske hvert andet år. Der var desuden enighed i budgetsamrådet om, at det ville være uansvarligt ikke at træffe en beslutning i indeværende år.

Kirkeministeriet kvitterede for budgetsamrådets anerkendelse af, at ansvaret for problemet er fælles, og mindede om at fællesfonden skal ses som en solidarisk mekanisme, der går på tværs i folkekirken, og at fællesfondens midler består af de lokale kassers bidrag til folkekirkens fælles opgaver. Kirkeministeriet kvitterede desuden for enigheden i budgetsamrådet om de tidligere præsenterede hensyn til hensættelsesmodeller, og opfordrede til at der findes en robust løsning og en løsning, således at den samlede kirkeskat ikke behøver at stige.

Formanden afsluttede drøftelsen under dette punkt med at kvittere for, at budgetsamrådet udviste rettidig omhu ved at anerkende både problemets omfang samt det mulige løsningsrum, som nævnt ovenfor.

Sag: PENS19 - Pensionsforpli Bilag: BFG-udkast - Sammenfatning og indstillinger - ver. 200 - pensionsforpligtelsen for tjenestemandsansatte kirkefunktionærer, Baggrundsnotat - pensionsforpligtelsen for tjenestemandsansatte kirkefunktionærer, Bilag 3 O satte kirkefunktionærer (201 mprioriteringsbehov ved forøgede lokale udgifter, Bilag 1 Antagelser for aktuarberegningen 2018, Bilag 2 Betydning af pensionsbidraget

4 - Status for implementering af ny ferielov

Vedlagt er notat og bilag vedr. den nye ferielovs betydning for de lokale kassers omkostninger.

Referat:

Kirkeministeriet orienterede om, at der mangler en endelig ferieaftale på det offentlige område, og at det er usikkert, hvordan den kommer til at se ud. Som følge af overgangen til samtidighedsferie, vil menighedsråd - i forbindelse med overgangen - på landsplan opleve en engangsudgift på 280 mio. kr. i alt. Kirkeministeriet orienterede om, at det stadig er usikkert, hvorvidt menighedsrådene skal indbetale pengene til en feriefond, hensætte mhp. senere udbetaling, eller afholde udgifterne, når deres medarbejdere forlader arbejdspladsen.

Kirkeministeriet kunne oplyse, at menighedsrådene i de senere år - på landsplan - har haft frie midler svarende til 600 mio. kr.

Et medlem af budgetsamrådet fandt, at efter almindeligt gældende og anerkendte regnskabsprincipper bør forpligtelsen hensættes i regnskaberne. Samme medlem foreslog, at betaling af forpligtelsen skete centralt for alle, ved at der efter opgørelse af forpligtelsen skete betaling direkte fra Folkekirkens Kapitalforvaltning, ved at tvangsetablere lån til de berørte menighedsråd med en passende løbetid, for eksempel 5 år, hvorefter de berørte menighedsråd ville kunne indfri lånene enten over løbetiden eller straksindfri lånet, såfremt de havde likviditeten til rådighed.

Ministeriet oplyste, at menighedsrådene hidtil ikke har aflagt et omkostningsbaseret regnskab, men alene haft en finansiell status. Det var et helt bevidst valg, da man gik fra et kasseregnskab til den nuværende budget- og regnskabsmodel med virkning fra budgetåret 2011. Der er derfor i dag ikke noget krav om eller mulighed for, at menighedsrådene kan hensætte til feriepengeforpligtelsen i regnskabet. Det vil ikke være muligt at indbetale til den nye feriefond før i sommeren 2021.

Ministeriet meddelte, at der vil blive meldt flere oplysninger ud, så snart ferieaftalen er udfærdiget.

Et medlem af budgetsamrådet gjorde opmærksom på, at budgetlægningsprocessen for 2020 snart går i gang i provstierne. Formanden svarede, at budgetfølgegruppen er bekendt med forårets deadlines, og at menighedsråd og provstier løbende vil modtage information om udgifternes omfang samt det mulige handlingsrum. Formanden opfordrede i den forbindelse til, at man også drøftede problemstillingen i provstiudvalget.

Sag: Notat - Ny ferielov - Beregning af forpligtelsen for lokale kasser (2019 - 1016) Bilag: Notat - Ny ferielov - Beregning af forpligtelsen for lokale kasser, Bilag 1 Om prioriteringsbehov Feriepenge

Notat - Ny ferielov - Beregning af forpligtelsen for lokale kasser (2019 - 1016)

5 - Finansiering af brugerrelaterede it-udgifter

Vedlagt til orientering er notat vedr. finansiering af brugerrelaterede it-udgifter. Det foreslås som følge af nye licensbetingelser, at udgifter til flere brugerdrevne it-ydelser flyttes til de lokale kasser, hvor aktiviteterne finder sted, samt at fællesfondens bevilling til Folkekirkens It reduceres tilsvarende. Betydningen af omlægningen af udgiften indgår i håndteringen af fællesfondens og de lokale kassers samlede økonomiske udfordringer fra 2020.

Referat:

Kirkeministeriet orienterede om, at forslaget kommer fra IT-følgegruppen som følge af ny licensstruktur hos Microsoft samt ønske om bedre økonomistyring på folkekirkens lokale niveau, således at udgifterne afholdes der, hvor beslutningerne træffes. Forslaget indebærer, at flere brugerrelaterede it-udgifter flyttes fra Folkekirkens It's fællesfondsbevilling til de lokale kasser, og at Folkekirkens It's fællesfondsbevilling reduceres med et tilsvarende beløb. Ministeriet præsenterede derefter selve indstillingerne:

- At myndigheder og institutioner fremover afholder udgifter til pc'er, pc-programmer, datalinjer samt support og it-sikkerhedsydelser
- At den driftsafgift, som myndigheder og institutioner i dag betaler til Folkekirkens It, bortfalder
- At fællesfondens bevilling til Folkekirkens It reduceres med et beløb, som svarer til myndigheders
- Folkekirkens It's udgifter til ekspedition af e-Boks forsendelser betales af myndigheder og institutioner efter deres eget brug.

Et medlem af budgetsamrådet udtrykte behov for at se et mere detaljeret budget for Folkekirkens It.

Et medlem af budgetsamrådet spurgte om det vil blive dyrere for de lokale kasser, hvortil formanden kunne svare at der lægges op til at spare tilsvarende på Folkekirkens It's fællesfondsbevilling, og at der ikke er taget stilling til anvendelse af provenuet. Der blev på mødet omdelt en tabel over fordelingen af udgifterne på de enkelte ligningsområder.

En observatør spurgte ind til oplæggets konsekvens for robustheden i fællesfondens budget, hvortil formanden svarede at det ikke omhandlede robusthed.

Et medlem af budgetsamrådet udtrykte bekymring for, at sognene vil komme til at betale for denne omlægning, hvortil formanden kunne svare at den tilsvarende nedjustering af FIT's bevilling på fællesfondens budget vil indgå i den samlede, efterfølgende politiske diskussion.

Et medlem af budgetsamrådet udtrykte bekymring for, om der vil blive unødvendigt høje administrationsomkostninger ved at lægge udgiften ud lokalt, hvortil kirkeministeriet svarede, at det er et grundlæggende princip i god økonomistyring, at udgifter placeres samme sted som beslutningerne tages, og at den nuværende ordning med mange forskellige afregningsmetoder og -rabatter om noget var mere administrationskrævende. Samme medlem fulgte op med en bekymring for tab af stordriftsfordele ved at lægge udgifterne ud lokalt, hvortil Kirkeministeriets svar var, at storkøbsrabatten beholdes da den egentlige bestilling vil foregå gennem Folkekirkens It og derfor vil drage fordel af den statslige indkøbsaftale.

Sag: Sag hørende til mødet: Møde d. 12. marts 2019 - Budgetsamrådet (2019 - 181)

Bilag: Betaling for it-ydelser

6 - Omprioriteringsmidler til udmøntning i 2020

Vedlagt er notat med oversigt over budgetramme og omprioriteringsmidler til udmøntning i 2020 – til høring.

Referat:

Kirkeministeriet præsenterede den nuværende ramme for omprioriteringsmidler til udmøntning i 2020 på

13 mio. kr. En nærmere beskrivelse af omprioriteringspuljen kan findes i fællesfondens budget 2019.

7 - Ramme for fællesfondens budget 2020

Budgetsamtalen hører vedr. rammen for fællesfondens budget 2020. Relevante bilag er vedlagt dagsordenspunkter 3-6 (kirkeministeren skal udmelde fællesfondens ramme ultimo marts).

Referat:

Budgetsamtalen drøftede den samtidige udfordring for de lokale kasser som følge af hhv. pensionsforpligtelsen, ferielovsforpligtelsen og omlægningen af brugerrelaterede it-udgifter. Af disse var de to førstnævnte af betydelig størrelse, hvor pensionsforpligtelsen kræver hensættelser over en årrække, mens ferielovsforpligtelsen indebærer en engangspåvirkning af regnskabet.

Drøftelsen er refereret samlet under de enkelte dagsordenspunkter ovenfor.

En observatør spurgte på baggrund af mindreforbruget på præstelønsbevillingen i fællesfondens regnskab for 2017 til principperne for dimensionering af præstelønsbevillingen og opfordrede til, at der i budget 2020 og fremover budgetteres, så et mindreforbrug undgås.

Ministeriet oplyste, at der budgetteres med, at alle stillinger kan være besat hele tiden. I praksis er dette ikke muligt, og der vil derfor altid være et vist mindreforbrug.

8 - Den Folkekirkelige Udviklingsfond 2020

Budgetsamtalen hører vedr. tema for Den Folkekirkelige Udviklingsfond 2020. Budgetfølgegruppen foreslår at arbejde videre med sidste års tema om unge og kirken, eventuelt med et særligt fokus på dåb i forbindelse med konfirmation.

Referat:

Formanden for budgetfølgegruppen gennemgik tidligere års temaer for udviklingsfonden, og nævnte at fokus har været på konkrete, lokale initiativer. Budgetfølgegruppen indstillede endnu et år med fokus på unge, evt. med fokus på dåb ifm. konfirmation. Formanden understregede at der vil kunne ansøges inden for hele det brede tema om folkekirken og unge. Budgetsamtalen nikkede til forslaget om at bevare temaet fra sidste år.

9 - Orientering

- Status for regnskab 2018
- Status for opfølgning på stiftsanalysen

Referat:

Kirkeministeriet orienterede om, at regnskabstal for 2018 ikke var klar endnu. Præsteforeningens repræsentant gav udtryk for utilfredshed med gennemskueligheden i den måde, præstebevillingen blev styret på. Ministeriet lovede at arbejde videre med dette område og anerkendte, at der har været udfordringer på området også i 2018 grundet indkøring af det nye lønsystem.

Ministeriet orienterede om tillægsbevillinger i 2018, og et medlem af budgetsamtalen spurgte ind til en tillægsbevilling givet til stifterne. Ministeriet forsikrede om, at der ikke var givet mere end det faktiske forbrug, og at der vil komme en ansøgning fra stiftsadministrationerne til om en tillægsbevilling i 2019 og en ansøgning til omprioriteringspuljen 2020.

Ministeriet gav en status på opfølgingsarbejdet i forbindelse med stiftsanalysen.

10 - Eventuelt

Referat:

Et medlem af budgetsamrådet spurgte ind til ministeriets parathed til at håndtere en eventuel ny regering efter det kommende folketingsvalg. Kirkeministeriet svarede, at ministeriet altid arbejder for den til enhver tid siddende kirkeminister.